

IDROTT DIDAKTISK INRIKTNING III, 30 HÖGSKOLEPOÄNG

PHYSICAL EDUCATION WITH A DIDACTICAL PERSPECTIVE III, 30
CREDITS

Basdata

Kursen ingår i ämnesstudier och är en obligatorisk kurs inom Ämneslärarprogrammet vid Gymnastik- och idrottshögskolan, kursen kan också ges som fristående kurs.

Utbildningsområde: Idrott
Ämne: Idrottsvetenskap
Omfattning: 30 högskolepoäng
Nivå: Avancerad

Behandlad av Institutionen för idrotts- och hälsovetenskap
2014-12-10.

Kursplanen är fastställd av Grundutbildningsnämnden 2014-12-17 och senare reviderad i Kursplaneutskottet 2015-06-10, 2015-12-17 samt 2016-06-07.

Ikraftträdande: Denna kursplan gäller från och med HT 2016.

Förkunskapskrav och urval

Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet för antagning på avancerad nivå.

Studenten skall vara antagen till Ämneslärarprogrammet med inriktning mot gymnasieskolan, 300-330 högskolepoäng (hp) vid GIH. Studenten skall ha genomgått kursen Idrott didaktisk inriktning I, 30 hp med godkända resultat om minst 15 hp inklusive kursmomentet idrottslära 2, samt Idrott didaktisk inriktning II, 30 hp, med godkända resultat om sammanlagt minst 15 hp.

Särskild behörighet

Sökande till fristående kurs: 60 högskolepoäng inom idrott didaktisk inriktning/idrott och hälsa eller motsvarande.

Urval

Sökande till fristående kurs: Vid fler behöriga sökande än antalet platser har studenter på GIHs ämneslärarprogram och studenter på masterprogrammet vid GIH företräde. I övrigt antas 50 % med akademiska poäng och 50 % genom lottnings.

Förväntade studieresultat

Studenten skall:

- självständigt planera, genomföra och värdera undervisning i träningslära och motorik,
- självständigt analysera och förklara hur kroppen påverkas fysiologiskt och motoriskt vid fysisk aktivitet,
- kunna röra sig allsidigt, utöva och anpassa rörelser och aktiviteter till olika sammanhang och miljöer,
- förutse, organisera och hantera säkerhetsaspekter i lärarpraktiken i idrott och hälsa,
- tillämpa, analysera och värdera didaktiska verktyg avseende ledarskap och arbetsformer samt teknik och metodik i idrottens praktiker,
- självständigt planera, genomföra och analysera undervisningssituationer och härigenom uppvisa fördjupad insikt i ämnesdidaktiska frågor,
- kritiskt analysera de förutsättningar som karakteriserar de idrottsliga rummen samt visa förmåga att variera och utveckla undervisning i didaktiskt komplexa situationer,
- redogöra för det svenska friluftslivets framväxt,
- kommunicera, reflektera över och kritiskt granska sina egna och andras ställningstaganden i didaktiska frågor som utgångspunkt för lärande och skolutveckling,
- reflektera och problematisera kring begreppet hälsa utifrån aktuell kunskapsbildning och det professionella läraruppdraget,
- tillämpa ett medvetet förhållningssätt och förståelse för hälsa i skolan i allmänhet och i ämnet idrott och hälsa i synnerhet,
- planera, genomföra och analysera undervisningssituationer och härigenom uppvisa fördjupad insikt i didaktiska frågor utifrån kunskapsområdet hälsa och livsstil.

Innehåll och uppläggning

Moment

Kursen innehåller följande moment:

Moment 1 – Humanbiologi, 7,5 hp

Part 1 – Human Biology, 7.5 credits

- värdering av lärandemetoder i idrott och hälsa utifrån kunskaper om fysiologiska grunder för träningsplanering och effekt av olika träningscykler, självständigt och i grupp,
- värdering av lärandemetoder i idrott och hälsa utifrån kunskaper om grundläggande rörelselära och neuromotorisk kontroll,
- tolkning av kinematisk, kinetisk och elektromyografisk data,
- analys av idrotts- och arbetstekniker i undervisningssituationer,
- effekter av feedback och variabilitet i träning på motoriskt lärande.

Moment 2 – Idrottslära påbyggnad I, 7,5 hp

Part 2 – Sports didactics advanced course I, 7.5 credits

- is- och klubbspel med fokus på rum, tid, kommunikation och ramfaktorer,
- vinterfriluftsliv med skidåkning i ett ledarskaps- och grupperspektiv,
- vinterfriluftsliv med skridskoåkning,
- friluftsliv ur ett historiskt perspektiv med inriktning mot skid- och skridskoåkning.

Moment 3 – Idrottslära påbyggnad II, 7,5 hp*Part 3 – Sports didactics advanced course II, 7.5 credits*

- rörelse och dans med fördjupning i estetiska lärprocesser, kulturella danser samt träningsformer,
- gymnastik med inriktning på motorisk utveckling,
- träff-, slag- och löpspel med fokus på kulturell framväxt, situationslärande, mekanik och motorik,
- friidrott i ett internationellt perspektiv.

Moment 4 – Idrott, hälsa och välbefinnande II, 7,5 hp*Part 4 – Sport, health and wellbeing II, 7.5 credits*

- problematisering av hälsobegreppet utifrån det professionella läraruppdraget,
- tillämpning av (olika) rörelsepraktiker utifrån ett hälsoperspektiv,
- projektarbete med fokus på hälsa inom ämnet idrott och hälsa,

Arbetsätt

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, grupparbeten, laborationer och demonstrationer. Delar av kursen har karaktären av idrottsligt laborativ verksamhet där aktivt, praktiskt deltagande från studentens sida är en förutsättning för inhämtande av kunskaper i såväl högskoleförlagd som verksamhetsförlagd utbildning. Kursen är inriktad på att studenterna utvecklar ett självstyrkt arbetsätt. Vissa undervisningsavsnitt genomförs i fjäll-, sjö- och skogsmiljö. Kursen har ett tydligt fokus mot kopplingar till vetenskapliga rön såväl inom det humanbiologiska, humanistiskt/samhällsvetenskapliga som idrottsdidaktiska fältet.

Progression

Den vetenskapliga progressionen sker genom att innehållet i momenten bygger på vetenskapliga studier och tidigare kurser i idrott med vetenskaplig förankring. Vidare görs en självständig idrottsdidaktisk fördjupning i form av ett didaktiskt utvecklingsarbete. Professionsprogressionen synliggörs genom att påbyggnadskursen har en tydlig inriktning mot didaktik och undervisning i relevanta skolformer och den didaktiska kopplingen till kunskapsområdet Idrott och Hälsa är tydlig och utvecklas i riktning mot mera komplexa situationer. Ämnesprogressionen görs tydlig via hänvisningar till och vidareutvecklingar av tidigare kurser i rörelse och dans, bollspel, friluftsliv, friidrott, gymnastik samt didaktik, och där valet av litteratur understryker kopplingen till vetenskaplighet. Inom projektarbetet utvecklas arbetet med hälsa och välbefinnande från tidigare kurs genom att teori och praktik smälts samman i skapandet av praktiska undervisningssituationer. Inom humanbiologi präglas ämnesprogressionen av såväl en breddning genom näringslära som fördjupningar inom fysiologi, träningslära och rörelselära/motorik.

Examination

Kurskrav

Aktivt deltagande i laborativa moment och i moment-PM angivna litteraturseminarier. Några delmoment är förlagda till annan ort i Sverige.

Examinationsformer

Följande examinationsformer gäller i kursen:

Moment 1 – Humanbiologi, 7,5 hp

Part 1 – Human Biology, 7.5 credits

- skriftliga tentamina i fysiologi,
- skriftlig tentamen i rörelselära,
- muntlig redovisning av grupparbete.

Moment 2 – Idrottslära påbyggnad I, 7,5 hp

Part 2– Sports didactics advanced course I, 7.5 credits

- praktisk examination med muntlig eller skriftlig analys i is- och klubbspel,
- praktisk examination med muntlig eller skriftlig analys inom friluftsliv,
- skriftlig tentamen inom vinterfriluftsliv och friluftslivshistoria.

Moment 3 – Idrottslära påbyggnad II, 7,5 hp

Part 3– Sports didactics advanced course II, 7.5 credits

- praktisk examination med muntlig eller skriftlig analys i rörelse och dans,
- praktisk examination med muntlig eller skriftlig analys i gymnastik,
- praktisk examination med muntlig eller skriftlig analys i friidrott,
- praktisk examination med muntlig eller skriftlig analys i träff-, slag- och löpspel.

Moment 4 – Idrott, hälsa och välbefinnande II, 7,5 hp

Part 4 – Sport, health and wellbeing II, 7.5 credits

- Skriftlig och muntlig redovisning av projektarbete.

Antal tillfällen för prov och praktik

Examinationerna avläggs under momentens gång vid separata tentamenstillfällen enligt anvisningarna i momentpromemorian som studenten får i och med momentstart. Omexamination erbjuds tidigast två veckor efter det att studenten har erhållit tentamensresultatet. Omexaminationstillfällen anordnas tidigast tre veckor efter respektive moments slut, samt innan höstterminens början och/eller när kursen/momentet ges vid nästa tillfälle.

Betyg

Som betyg på moment och på kursen som helhet används något av uttrycken Väl godkänt, Godkänt eller Underkänt. Vid en betygskonferens med examinator och kursansvariga för respektive moment fastställs slutbetyget för hel kurs om 30 högskolepoäng. För betyget Väl godkänt på hel kurs (30 hp), gäller som princip att studenten på de fyra momenten har minst tre Väl godkänt samt ett Godkänt. Senast i samband med momentstart skall studenterna erhålla preciserad information om examinationsformer och betygskriterier för respektive nivå. Betyg ska vara rapporterat till studieadministratör senast tre veckor efter avslutat moment.

Övrigt

Utvärdering

Efter avslutat moment gör varje student en utvärdering av momentet och varje lärare gör en självvärdering. Dessa återförs inom 3 veckor till studentgruppen och examinator.

Studentinflytande

Studentinflytande sker genom studentrepresentation i Grundutbildningsnämnden, programråd med utbildningsledare för ämneslärarutbildningen samt fortlöpande under kursens gång.

Litteratur och övriga läromedel

Moment 1- Humanbiologi

Obligatorisk litteratur:

Magill, Richard A. (2010). *Motor learning and control: concepts and applications*. 9th ed. New York: McGraw-Hill, 466 s.

Wilmore, J H, Kenney, W L, Costill, D L. (2015). *Physiology of Sport and Exercise*. Leeds: Human Kinetics, 6:e uppl., 621 s.

Moment 2- Idrottslära, påbyggnad I

Obligatorisk litteratur:

Is- och klubbspel

Lönnqvist, H., & Wallin, C-G. (1998). *Innebandy, ishockey, och rinkbandy, Idrotteket nr 14* Stockholm: Idrottshögskolan, 41 s.

Halling, A., Ronglan, L.T., Teng, G. (2009) *Ballspill over grenser*. Odense: Akilles förlag; Norge & Syddansk Universitetsförlag, s. 17-33.

Vetenskapliga artiklar (25 s.)

Vinterfriluftsliv med skidåkning

Tordsson, B. (2006). *Perspektiv på friluftslivets pedagogik*. Odense: CVU Sønderjylland, University College, 283 s. 139-204.

Abrahamsson, J. (2005). *Klassisk teknik i längdskidåkning*. Stockholm: SISU Idrottsböcker, 23 s.

Andersson, S., m fl., (2004). *Skidåskådning – Att leda är att lära*. Stockholm: SISU Idrottsböcker, 76 s.

Carlsson, T., m. fl., (2005). *Skidor för barn*. Stockholm: SISU Idrottsböcker, 90 s.

Johansson, A. (2005). *Utrustning och vallning i längdskidåkning*. Stockholm: SISU Idrottsböcker, 23 s.

Sejer, J. (2011). Ledarskap och friluftsliv. I: Lundvall, S. (red.). *Lärande i friluftsliv: Perspektiv och ämnesdidaktiska exempel*. Stockholm: Gymnastik- och Idrottshögskolan, s. 25-33.

Stenberg, K. (2011). Reflektion som metod. I: Lundvall, S. (red.). *Lärande i friluftsliv: Perspektiv och ämnesdidaktiska exempel*. Stockholm: Gymnastik- och Idrottshögskolan, s. 35-42.

Artiklar om ledarskap och grupprocesser (ca 30 s).

Vinterfriluftsliv med skridskoåkning

Thorell, C-J., Wallström, M. (2005). *När isen lockar: en introduktion i att åka långfärdsskridskor*. Stockholm: SISU idrottsböcker, 47 s.

Tysk, A., m.fl. (2005). *Ledarskap på långfärdsskridskor*. Stockholm: SISU, 79 s.

Idrottshistoria

Sandell, K. & Sörlin, S. (red) (2008). *Friluftslivshistoria. Från härdande friluftsliv till ekoturism och miljöpedagogik*. Stockholm: Carlssons Bokförlag, s. 10-83.

Yttergren, L. (2006). *I och ur spår. En studie om konflikter och hjältar i svensk skidsports historia under 1900-talet*. Lund: KFS, s. 15-33, 34-57, 58-73, 96-119.

Svensson, D. (2014). I fädrens spår? Längdskidåkningens landskap som kulturarv. *RIG, Kulturhistorisk tidskrift*, 96(4):193-212.

Moment 3- Idrottslära, påbyggnad II

Obligatorisk litteratur:

Rörelse och dans

Gard, M. (2003). Being Someone Else: using dance in anti-oppressive teaching, *Educational Review*, 55(2): 211–219.

Lundvall, S. & Meckbach, J. (2012). Tid för dans. I: Larsson, H & Meckbach, J. (red.). *Idrottsdidaktiska utmaningar*. 2. uppl. Stockholm: Liber, s. 103-119.

Eriksson, C. & Nyberg, M. (2009). *Dans i skolan – en kartläggning av dansverksamhet i den svenska skolan*. Delrapport 9. Örebro: NCFE, ca 30 s.

Gard, M. (2006). Neither flower child nor artiste be: aesthetics, ability and physical education, *Sport, Education and Society*, 11(3): 231-241.

Langton, W. T. (2007). Applying Laban's Movement Framework in Elementary Physical Education, *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 78(1):17-24.

Larsson, H., Quennerstedt, M., & Marie Öhman. (2014). Heterotopias in physical education: towards a queer pedagogy? *Gender and Education*, 26(2):135-150.

Mattsson, T. & Lundvall, S. (2013). The position of dance, *Sport, education and society*, DOI 10.1080/13573320.2013.837044

Ravn, S. (2001). *Kroppen som materiale – om dans i praksis*, Odense: Odense universitetsförlag, 144 s.

Gymnastik

Elbæk, L. (2006). *Den akrobatiske krop i skolidrætten – eller redskabsgymnastik*. Odense: SDU, IOB, 13 s.

Elbæk, L., Ried-Larsen, M. (2005). *Apparatus Gymnastics in Public Schools – body, health and didactical perspectives*. Odense: Institute of Sports Science and Clinical Biomechanics, University of Southern Denmark, 8 s.

Wulff, E., Elbæk, L. (2004). *Kropsfagene ud af gymnasiets idrætsundervisning!* København/Odense: Københavns Universitet og Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet. GISP – gymnasieskolernes idrætslærerforening, nr. 117, s. 26-40.

Träff-, slag- och löpspel

Griffin, L., Mitchell, S., Oslin, J. (1997). *Teaching Sport Concepts Skills, A Tactical Games Approach*. Champaign, IL US: Human Kinetics, s. 167–214.

Teng, G., Halling, A. & Ronglan, L.T. (red.). (2009). *Ballspill over grenser*. Oslo/Odense: Akilles förslag & Syddansk Universitetsförslag, s. 28–39, 60–78.

Bolling, B. (1997). *Bollspelsvariationer, Idrotteket nr 7*. Stockholm: Idrottshögskolan, 14 s.

Vetenskapliga artiklar till den enskilda examinationsuppgiften.

Friidrott

Bergin, D (red). (2011). *Grundträning i Friidrott 10-14 år*. Stockholm: SISU Idrottsböcker, valda delar utifrån individuell uppgift.

Morgan, K. (2000). Motivation in Athletics lessons, *The British Journal of Teaching Physical Education*, 31:16-18.

O'Neill, J. (1992). Athletics teaching in schools – a change at last?, *The British Journal of Physical Education*, 23:12-17.

Sørensen, M.(1997). Hvorfor atletik?, *Tidskrift for Idræt*, s. 110–113.

Moment 4 – Hälsa och välbefinnande II

Obligatorisk litteratur:

Graffman-Sahlberg, Marie, *Fysisk hälsa som läroobjekt: En laborativ undervisningsmodell i idrott och hälsa*, Gymnastik- och idrottshögskolan, GIH, Lic.-avh. (sammanfattning), 2015, Stockholm, 2015. <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:gih:diva-3733>

Hanson, A. (2010). *Salutogent ledarskap: för hälsosam framgång*. Solna: Fortbildning, s. 211.

McCuaig, L., Quennerstedt, M., Macdonald, D. (2013). A salutogenic, strengths-based approach as a theory to guide HPE curriculum change, *Asia-Pacific Journal of Health, Sport & Physical Education*, 4(2):109-125.

Quennerstedt, M. (2007). Hälsa eller inte hälsa - är det frågan? *Utbildning & Demokrati*, 16 (2): 37-56.

Schantz, P., & Lundvall, S. (2014). Changing Perspectives on Physical Education in Sweden: Implementing Dimensions of Public Health. I: Chin, M.K. & Edginton, C.R. (red.). *Physical education and health: global perspectives and best practice*. Urbana, IL: Sagamore Publishing, s. 463-476.

Tidén, A. (2009). Bollspel och hälsa. I: Teng, G., Halling, A. & Ronglan, L.T. (red.). *Ballspill over grenser*. Odense: Akilles förlag; Norge & Syddansk Universitetsförlag, s. 153-166.

Tinning, R. (2010). *Pedagogy and human movement: theory, practice, research*. London: Routledge, s. 137-183.

Valbar litteratur till projektarbetet (ca 400 s).